

บทที่ ๔

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลของการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กกระทำผิดและเด็กไม่กระทำผิดกฎหมาย แบ่งเป็น ๓ ข้อดังนี้คือ ความรักที่บิดามารดาให้กับเด็ก บรรยายภาสีในครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็ก

๑. ในด้านความรักที่บิดามารดาให้กับเด็ก

๑.๑ เกี่ยวกับมารดา เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญดังนี้คือ เด็กกระทำผิดกฎหมายร้อยละ ๘๘ รู้สึกว่ามารดารักและสนใจตนเท่ากับพี่น้อง แต่เด็กไม่กระทำผิดร้อยละ ๓๖ รู้สึกเช่นนั้น เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันที่ระดับ .๐๕

เด็กกระทำผิดร้อยละ ๘๖ กล่าวว่ามารดาไม่เคยถามความเห็นของเขาเลย ส่วนเด็กไม่กระทำผิดจะกล่าวเช่นนี้ร้อยละ ๒๖ และทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ นอกจากนั้นเด็กกระทำผิดร้อยละ ๘๖ กล่าวว่าแม่เขาจะมีเหตุผลที่มารดาก็ไม่เคยรับฟังความเห็นของเขา แต่เด็กไม่กระทำผิดจะกล่าวเช่นนี้ร้อยละ ๒๖ เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า เด็กกระทำผิดส่วนมากรู้สึกว่าการให้ความรัก ความสนใจตนไม่เท่าเทียมกับพี่น้องคือ ใหม่มากหรือน้อยเกินไป ผลการวิจัยนี้ตรงกับสรุปผลจากการวิจัยที่ Quay^๑ กล่าวว่าลักษณะความรักของมารดาที่มีต่อเด็กจะเป็นองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญประการแรกที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กที่กระทำผิดกฎหมาย นั่นคือลักษณะความรักที่

^๑Quay, *op.cit.*, p. 80.

มารดาให้รักเด็กจะมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กต่อไปในอนาคต การที่มารดาของเด็กทั้งสองกลุ่มให้ความรักเด็กในลักษณะที่แตกต่างกันอาจทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย มารดาจะสนองให้ความรัก ความสนใจบุตรทุกคนโดยเสมอภาคกัน การที่มารดา รักบุตรมากเกินไปหรือน้อยเกินไปอาจจะทำให้เด็กบางคนกลายเป็นเด็กมีปัญหา Glueck และคณะ^๒ พบว่ามารดาของเด็กกระทำผิดจำนวนมากกว่ามารดาเด็กที่ไม่กระทำผิดรักเด็กมากเกินไปหรือน้อยเกินไป ลักษณะความรักเช่นนี้อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กมีการปรับตัวที่ไม่ดีและนำไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมายได้ การรักเด็กมากเกินไปอาจทำให้เด็กเป็นคนเอาแต่ใจและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อประสบปัญหาที่ไม่กล้าตัดสินใจ ส่วนการที่มารดา รักและสนใจเด็กน้อยกว่าตนเอง อาจทำให้เกิดความอิจฉาริษยา กลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครอบครัวและสังคม มีการปรับตัวที่ผิดปกติ เช่นแสดง ปฏิกริยาต่อต้านอย่างรุนแรงจนกระทั่งถึงขั้นกระทำผิดกฎหมายได้ แต่ทั้งนี้ไม่หมายความว่า การที่มารดาให้ความรักความสนใจเด็กไม่เท่ากับตนเองจะเป็นองค์ประกอบประการเดียวที่ทำให้เด็กไปทำผิดกฎหมายอาจมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีก เป็นต้นว่าการยอมรับคือแม่ในกรณีที่เด็กรู้สึกวามารดาไม่ให้ความรักและความสนใจคนเท่ากับตนเอง แต่มารดายอมรับคนในสภาพที่เป็นอยู่และยอมรับฟังคนด้วย เด็กก็อาจไม่มีปัญหาทางอารมณ์ แต่ถ้ามารดาไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก โอกาสที่เด็กจะเกิดความคับข้องใจ และหาทางออกด้วยการกระทำผิดความผิดจะมีมากขึ้น เพราะเด็กวัยรุ่นต้องการการยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใหญ่ การที่มารดาไม่ยอมรับอาจจะทำให้เด็กรู้สึกไม่ปลอดภัย มีอารมณ์เครียดและไปหาการยอมรับในหมู่เพื่อนแทน ซึ่งอาจทำให้เด็กถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย ผลจากการวิจัยนี้ได้แสดงว่าเด็กกระทำผิดจำนวนมากกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิดได้รับการยอมรับจากมารดาอย่างมาก นอกจากนี้มารดาที่ยังรักเด็ก สนใจเด็กไม่เท่ากับตนเองอีกด้วย จึงอาจจะเป็นไปได้ว่าองค์ประกอบเหล่านี้ อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กไปกระทำผิดกฎหมายขึ้น

^๒ Sheldon and Eleanor Glueck, Unraveling Juvenile Delinquency, p. 126.

๑.๒ เกี่ยวกับความรู้สึกของเด็กต่อความรักของบิดานั้น เด็กกระทำผิดกฎหมายแตกต่างจากเด็กที่ไม่กระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ คือ เด็กกระทำผิดจำนวนร้อยละ ๒๔ และเด็กที่ไม่กระทำผิดร้อยละ ๑๒ รู้สึกว่าบิดาสนใจเขาน้อยกว่าตนเอง นอกจากนี้เด็กกระทำผิดกฎหมายจำนวนมากกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด รู้สึกว่าบิดาไม่รักคนเลยและยังเกลียดคนอื่นอีกด้วย สำหรับความแตกต่างข้อหลังนี้ไม่มีนัยสำคัญ ส่วนในเรื่องการยอมรับความคิดเห็นของเด็กของบิดาและความเข้าใจระหว่างบิดากับเด็กนั้นปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญกล่าวคือ บิดาเด็กทั้งสองกลุ่มรับฟังความคิดเห็นเด็กน้อย เมื่อบิดาจะทำอะไรมักจะไม่ค่อยถามความคิดเห็นของเด็ก แม่ความคิดเห็นของเด็กจะมีเหตุผลบิดาก็ไม่ค่อยยอมรับ เพราะถือว่าเป็นความคิดเห็นของผู้ยังเป็นเด็กอยู่ ดังนั้นแม้บางครั้งเด็กจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นความคิดเห็นนั้นก็บิดาหาฟังไม่ได้แสดงความคิดเห็นนั่นเอง

การยอมรับฟังเด็กมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็ก การที่บิดาไม่ยอมรับฟังอาจทำให้เด็กเกิดปัญหาทางอารมณ์ และไม่สามารถจะปรับตัวให้เข้ากับบิดาได้ ถ้าความรักที่มารดาให้กับเด็กน้อยอยู่แล้ว และยังได้รับความรักจากบิดาน้อยเช่นเดียวกันอีก อาจยิ่งทำให้เด็กเกิดไม่คอย และรู้สึกว่าตนไม่เป็นที่ต้องการของครอบครัวซึ่งทำให้เด็กที่ตกอยู่ในสภาพเช่นนี้แตกต่างจากเด็กที่ไม่กระทำผิดมากขึ้น เด็กบางคนอาจมีพฤติกรรมทดแทนโดยไปแสวงหาความพอใจภายนอก เพื่อสนองความต้องการของตน เป็นต้นว่า อาจไปคบเพื่อนที่หากันรักจู๋ไปในทางที่ไม่ดีงาม จนในที่สุดก็ก่อกระทำผิดกฎหมายขึ้นดัง Mc Cord และบุรณงาน^๑ กล่าวว่า ความรักที่บิดาให้กับเด็กจะมีผลต่อพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย ถ้ามารดาหอคหังเด็กแล้วบิดายังหอคหังด้วย เด็กอาจจะกลายเป็นเด็กกระทำผิดกฎหมายไปเลยยิ่งขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของเด็กที่มีต่อความรักของบิดาที่ให้กับตนแล้ว ปรากฏว่าเด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ เด็กที่ไม่กระทำผิดจำนวน

^๑W. Mc Cord, Joan Mc Cord, and I.R. Zola, Origins of Crime,

ร้อยละ ๑๖ กล่าวว่า บิดามารดามีความรักคนมากที่สุดคนในครอบครัว แต่เด็กที่กระทำผิดจะกล่าวเช่นนี้เพียงร้อยละ ๔ ผลการวิจัยนี้ตรงกับผลการวิจัยของ Andry^๕ ซึ่งสรุปไว้ว่าเด็กที่ไม่กระทำผิดส่วนมากรู้สึกวาทังบิดามารดามีความรักคนมากแต่เด็กที่กระทำผิดจะรู้สึกวาทันคนได้รับความรักจากมารดาเพียงคนเดียวหรือไม่ได้รับความรักจากบิดามารดาเลย สิ่งที่น่าสนใจคือ เด็กทั้งสองกลุ่มทั้งที่กระทำผิดและไม่กระทำผิดได้รับความเอาใจใส่ ความเข้าใจ และความสนใจจากบิดามารดาดีกว่ามารดา ผลการวิจัยดังกล่าวนี้นี้แตกต่างจากผลการวิจัยในอเมริกาซึ่งสรุปว่า เด็กที่ไม่กระทำผิดจะได้รับความเอาใจใส่ ความเข้าใจและความสนใจจากบิดาและมารดาเท่า ๆ กัน ความแตกต่างดังกล่าวอาจเนื่องมาจากชนบทรวมเนียมและวัฒนธรรมต่างกัน ครอบครัวอเมริกันถือว่า บิดาและมารดามีหน้าที่ร่วมกันรับผิดชอบในการดูแลสมาชิกในครอบครัวให้ได้รับความสุข ไม่ว่าในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และช่วยงานบ้างตามโอกาส ต่างกับครอบครัวไทยซึ่งแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในบางด้านกัน เจมมกรรยาต้องรับผิดชอบงานบ้านที่ภรรยาถือสละจนการอบรมเลี้ยงดูเด็ก สิ่งเหล่านี้ถือเป็นบทบาทของมารดาแต่เพียงคนเดียว แม้ในบางกรณีมารดาจะออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านด้วย ก็ยังต้องทำหน้าที่นั้น ส่วนบิดาก็ถือว่ามีหน้าที่ทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวจึงไม่ค่อยสนใจหรือเอาใจใส่บุตร ดังนั้นเด็กไทยส่วนมากจึงมีแต่มารดาคอยให้ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่ตลอดจนคอยปลอบใจเด็กเมื่อเด็กมีเรื่องยุ่งยากใจในเวลาที่เด็กมีเรื่องต้องไปขอคำปรึกษาจากผู้ใหญ่ก็เช่นกัน เด็กส่วนมากมักชอบปรึกษากับมารดาซึ่งเขาถือว่ามีความเข้าใจคนมากกว่าบิดา ส่วนเด็กที่ขาดความสัมพันธ์อันดีกับบิดาหรือมารดาอาจจะไปปรึกษาคนอื่น เช่นญาติ หรือผู้ที่เด็กไว้วางใจ แต่มีเด็กบางคนก็กล่าวว่าตนไม่ทราบจะไปปรึกษาใครเวลาที่ทำอะไรไม่ถนัดทำด้วยตัวเองซึ่งบางครั้งอาจทำให้ขาดความระมัดระวัง และในปัจจุบันนี้เป็นเด็กที่กระทำผิดมากกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด

๒. บรรยายภาคีในบาง

๒.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ผลปรากฏว่า บิดามารดาเด็กที่ไม่

^๕Andry, *op.cit.*, p. 38.

กระทำผิดจะมีความคิดซัดแย้งกันน้อยกว่ามีความรักเด็กที่กระทำผิด จะเห็นได้จากจำนวน
 ร้อยละ ๔๖ ของเด็กที่ไม่กระทำผิดกล่าวว่ามีคามารคามมีความคิดซัดแย้งกันนาน ๆ ครั้ง
 แต่เด็กกระทำผิดจะกล่าวเช่นนี้เพียงร้อยละ ๒๖ เท่านั้น ซึ่งเด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ นอกจากนี้มีความรักเด็กกระทำผิดจะทะเลาะวิวาทกันบ่อย
 กว่ามีความรักเด็กไม่กระทำผิด การทะเลาะวิวาทระหว่างมีความรักเด็กกระทำผิดเป็น
 ไปอย่างรุนแรงจนถึงกับใช้กำลังทุบตีกัน แหม่มีความรักเด็กไม่กระทำผิดมักใช้การโต้เถียง
 เป็นส่วนใหญ่ เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕ และ .๐๐๑ การทะเลาะ
 วิวาทระหว่างมีความรักอาจยอมทำให้เด็กเกิดปัญหาทางอารมณ์อาจเป็นไปได้ว่า เด็กกระทำ
 ผิดโดยทั่วไปนั้นเป็นเด็กที่มีอารมณ์รุนแรงกว่าเด็กธรรมดาและมีอารมณ์ไม่มั่นคงอยู่แล้ว ดังนั้น
 เมื่อมีความรักทะเลาะวิวาทกันเด็กกระทำผิดจึงใช้วิธีการแก้ปัญหาเฉพาะกรณีนั้นแตกต่าง
 จากเด็กธรรมดา คือเด็กกระทำผิดจำนวนมากกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิดจะออกจากร้านหรืออยาก
 จะออกจากร้านไปแต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดส่วนมากจะ
 รู้สึกเสียใจไม่สบายใจเท่านั้น ซึ่งเด็กกระทำผิดจะรู้สึกเจ็บนั้นน้อย เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๐๑ การที่เด็กทั้งสองกลุ่มรู้สึกแตกต่างกันเช่นนี้อาจจะเป็น
 เพราะวิธีการและจำนวนครั้งของการทะเลาะวิวาทระหว่างมีความรักของคนแตกต่างกัน
 ก็คือ อย่างไรก็ตามการทะเลาะวิวาทอย่างรุนแรงน่าจะมีผลกระทบที่ค่อนข้างรุนแรงเด็ก
 กล่าวคืออาจทำให้เด็กมีความกระวนกระวายใจ มีอารมณ์เครียดซึ่งอาจเป็นผลให้เด็กกลายเป็น
 เป็นเด็กก้าวร้าวและชอบทะเลาะวิวาทไปเลย หรืออาจทำให้เด็กสนิทสนมกับบิดาหรือมารดา
 ไม่เท่ากัน นอกจากนั้นเมื่อเด็กประสบกับสภาพการณ์น้อย ๆ เขาเด็กจะรู้สึกว่ายานไม่
 อยู่สำหรับตน อาจทำให้เด็กเมื่อนานและอยากหนีออกจากสภาพการณ์นั้น หรืออาจไปหา
 ความพอใจข้างนอกเป็นการพนันและอาจถูกชักจูงไปในทางผิดจนถึงขั้นไปทำผิดกฎหมายได้
 ผลการวิจัยนี้คล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ Bennett^๕ ที่สรุปว่า ลักษณะบรรยากาศในครอบ
 ครัวของเด็กกระทำผิดจะมีความตึงเครียด บิดามารดาไม่รักใคร่ปรองดองกันทะเลาะวิวาทกัน
 อยู่เนื่อง ๆ และบางกรณีชีวิตการครองเรือนของบิดามารดาไม่ราบรื่น

^๕Bennett, op.cit., p. 168.

๒.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง เด็กที่กระทำผิดกฎหมายจะสนิทสนมกับพี่น้องกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด จากตารางที่ ๕ เราจะเห็นได้ว่าเด็กกระทำผิดจำนวนร้อยละ ๒๖ ไม่มีความสนิทสนมกับพี่เลย ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดจะเป็นเช่นนี้เพียงร้อยละ ๔ เท่านั้น และความแตกต่างของเด็กทั้งสองกลุ่มนี้มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ นอกจากนี้เด็กกระทำผิดส่วนมากจะทะเลาะกับพี่น้องกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิดแม้จะไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับวิธีการทะเลาะวิวาท เด็กกระทำผิดจะทะเลาะรุนแรงกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด กล่าวคือเด็กกระทำผิดส่วนมากจำนวนร้อยละ ๔๐ และเด็กที่ไม่กระทำผิดเพียงร้อยละ ๑๓ จะทะเลาะกับพี่อย่างรุนแรงถึงกับใช้กำลังต่อกัน ร้อยละ ๑๕ ของเด็กกระทำผิด และร้อยละ ๒๓ ของเด็กที่ไม่กระทำผิดใช้การโต้เถียงกันซึ่งทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และ .๐๐๑ ฉะนั้นอาจเป็นไปได้ว่าวิธีการทะเลาะวิวาทระหว่างเด็กกับพี่ดังกล่าวอาจทำให้เด็กกระทำผิดขาดความสัมพันธ์อันดีกับพี่ได้ Bennett^b กล่าวว่าการที่เด็กทะเลาะวิวาทกับน้องครั้งจะทำให้เด็กขาดความสัมพันธ์อันดีกับพี่ และปรับตัวเข้ากับพี่ไม่ได้

เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับน้อง ผลปรากฏว่าเด็กที่กระทำผิดและไม่กระทำผิดจะมีความสัมพันธ์อันดีกับน้อง ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากผลการวิจัยของ Andry^c ที่แสดงว่าพี่น้องของเด็กกระทำผิดมักไม่รักใคร่กลมเกลียวกัน มีการทะเลาะวิวาทกับพี่น้องบ่อย ๆ ความแตกต่างดังกล่าวอาจจะเป็นเพราะความหมายของคำ การวิจัยในต่างประเทศไม่ได้แยกออกมาว่าเป็นพี่หรือน้อง แต่การวิจัยนี้ละเอียดกว่า กล่าวคือแยกถามความสัมพันธ์กับพี่และน้องออกเป็นคนละหัวข้อกัน ดังนั้นผลการวิจัยนี้จึงปรากฏว่า เด็กขาดความสัมพันธ์อันดีกับพี่แต่จะมีความสัมพันธ์อันดีกับน้อง

อีกประการหนึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าความแตกต่างนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของวัฒนธรรม เด็กไทยส่วนมากต้องช่วยมารดาเลี้ยงน้องซึ่งบังเอิญอยู่ อายุของเด็กและ

^bBennett, *op.cit.*, p. 168.

^cAndry, *op.cit.*, p. 62.

น้องแตกต่างกันมาก ดังนั้นเด็กจึงสนิทสนมกับน้องและไม่คอยทะเลาะวิวาทกับน้อง

นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวความคิดของชาวอเมริกันและคนไทยแตกต่างกันในเรื่องการอบรมสั่งสอนเด็ก กล่าวคือครอบครัวอเมริกันให้สิทธิแก่พี่น้องเท่าเทียมกัน บิดามารดาไม่ยอมให้พี่มีโอกาสรังแกหรือข่มน้อง แต่ครอบครัวไทยจะให้สิทธิแก่พี่มากกว่า พี่ใช้อำนาจกับน้องได้ ดังนั้นในฐานะที่เด็กทั้งสองกลุ่มเป็นน้อง เด็กอาจถูกพี่รังแกโดยที่เด็กไม่สามารถจะโต้ตอบเพราะที่โตกว่า จึงอาจทำให้เด็กไม่ชอบพี่ แต่กับน้องเด็กเหล่านี้มีฐานะเป็นที่ เด็กมีอำนาจเหนือน้อง มีโอกาสก้าวร้าวของได้ เด็กจึงชอบน้องมากกว่า จึงทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์อันดีกับน้องมากกว่า

๒.๓ เกี่ยวกับกฎและระเบียบวินัยในบ้าน ผลของการวิจัยนี้แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างเด็กกระทำผิดและเด็กที่ไม่กระทำผิด เด็กกระทำผิดร้อยละ ๔ กล่าวว่ามีบิดามารดาไม่เข้มงวดกับกฎเกณฑ์ตั้งไว้เลย แต่ไม่มีเด็กที่ไม่กระทำผิดคนใดกล่าวเช่นนี้ ข้อที่น่าสังเกตคือเด็กกระทำผิดจำนวนร้อยละ ๔๒ และ เด็กไม่กระทำผิดร้อยละ ๕๒ กล่าวว่ามีบิดามารดาเข้มงวดมากและค่อนข้างมาก และเด็กทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน คำตอบดังกล่าวทำให้ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากผลการวิจัยของ Burt และ Glueck กับคณะ^๔ ที่แสดงว่าบิดามารดาเด็กกระทำผิดจำนวนมากจะรักษาระเบียบวินัยเข้มงวดมากหรือไม่เข้มงวดเลย ส่วนบิดามารดาของเด็กไม่กระทำผิดจะเป็นเช่นนี้น้อยกว่า การที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากวิธีการอบรมเลี้ยงเด็กของ

^๔Burt, op.cit., p. 83.

Glueck et al., op.cit., p. 131.

ไทยและชาวตะวันตกแตกต่างกัน โดยมารดาในครอบครัวระดับฐานะเศรษฐกิจและสังคม
ชั้นกลางระดับต่ำและชั้นต่ำยังใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กเหมือนกับที่ตนได้รับการอบรมจาก
มารดามา กล่าวคือคอนขวาง เขมงวดและควบคุมความประพฤติเด็กให้อยู่ในระเบียบวินัย
อย่างใกล้ชิด ดังนั้นเด็กกระทำผิดและไม่กระทำผิดส่วนมากจึงมีมารดาที่เขมงวดกวดขัน
ที่สุดไว้

สำหรับความรู้สึกของเด็กที่กวดขันไว้ นั้น ผลจากตารางที่ ๘ แสดงว่าเด็กที่
ไม่กระทำผิดส่วนมากจำนวนร้อยละ ๕๖ รู้สึกว่ากวดขันที่มารดาตั้งไว้เหมาะสมแล้ว
แต่เด็กกระทำผิดจะรู้สึกเช่นนี้เพียงจำนวนร้อยละ ๒๖ และเด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ นอกจากนี้ยังวิจัยพบว่าเด็กกระทำผิดจำนวนร้อยละ ๒๖ ถูกบีบคั้นมารดา
ลงโทษมอญที่สุดและไม่มีการตีไม่กระทำผิดคนใดกล่าวเช่นนี้ วิธีการลงโทษเด็กของบิดา
มารดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือบิดามารดาเด็กกระทำผิดชอบใช้
วิธีลงโทษทางกายและจากการสัมภาษณ์จะลงโทษเด็กอย่างรุนแรง เช่นชกตบตี ฆ้อนตี
เด็กจนสลบ ทบหน้าเด็ก ส่วนบิดามารดาเด็กที่ไม่กระทำผิดจะไม่ทำเช่นนี้ ดังผลการวิจัย
ปรากฏว่า เด็กกระทำผิดร้อยละ ๕๖ และเด็กไม่กระทำผิดร้อยละ ๔๔ กล่าวว่า ถ้าทำสิ่ง
ที่บิดามารดาห้ามไว้จะถูกลงโทษทางกาย และถ้าทำสิ่งที่มารดาห้ามไว้จะถูกลงโทษ เช่นเดินขัง
เป็นเด็กกระทำผิดร้อยละ ๒๕ และเด็กไม่กระทำผิดร้อยละ ๔๐ เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ หรือเมื่อซัดจิตไมคา บิดาเด็กกระทำผิดคนใดการควบคุม
ส่วนมารดาให้การ เขียนตีเด็ก ซึ่งแตกต่างจากเด็กไม่กระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญระดับ .๐๑
และ .๐๕ ในแง่เวลาที่เด็กทำความดี บิดาของเด็กที่ไม่กระทำผิดให้รางวัลเด็กมากกว่าและไม่
มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องจำนวนครั้งที่มารดาให้รางวัลเด็ก แต่มารดาเด็กทั้ง
สองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ คือมารดาเด็กที่ไม่กระทำผิดส่วนมากให้
รางวัลเด็กโดยใช้คำชมเชย ส่วนมารดาเด็กที่กระทำผิดให้รางวัลเป็นเงิน ผลการวิจัยนี้
คล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ Glueck และคณะ^๔ ที่แสดงว่าบิดามารดาเด็กกระทำผิดส่วน
มากให้การลงโทษทางกายและลงโทษเด็กอย่างรุนแรง ส่วนบิดามารดาเด็กที่ไม่กระทำผิดจะ

^๔Glueck, et al. *op.cit.*, p. 132.

องโทษเด็กควรวาจา และฝึกระเบียบวินัยโดยใช้คำชมเชยมากกว่า อาจจะเป็นไปได้ว่า
 วิธีการฝึกระเบียบวินัยของบิดามารดาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเด็ก เพราะตามหลักจิตวิทยา^{๑๐}
 ถือว่า การลงโทษเด็กทางกายอย่างรุนแรงนั้นเป็นการฝึกระเบียบวินัยที่ไม่ถูกต้อง และ
 เป็นการขัดต่อหลักพัฒนาการของมนุษย์ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพของเด็กหลายประการ
 กล่าวคือ อาจทำให้เด็กเป็นคนเจ้าทุกข์ ปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้ อาจกลายเป็นเด็ก
 กระทบใจไป หรืออาจจะเป็นผลให้เด็กคือคิ่ง และก้าวร้าวมากขึ้น เมื่อเด็กออกไปนอก
 บ้านอาจจะไปก้าวร้าวคนอื่น ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดนั้นถูกลงโทษควรวาจามากกว่า
 ได้รับรางวัลและได้รับการชมเชยเมื่อคนหัวความดีมากกว่าเด็กจึงรู้สึกอบอุ่น รู้สึกว่า
 ระเบียบวินัยเป็นของดี เห็นว่าการลงโทษของบิดามารดาเหมาะสมแล้ว เป็นการ
 รักษาระเบียบวินัยเพื่อช่วยไม่ให้เขาไม่ไปประพฤติชั่วอีก นอกจากนั้นการให้รางวัล
 ของมารดาทำให้เด็กมีแรงจูงใจที่จะทำความดี ดังนั้นเด็กกลุ่มนี้จึงไม่มีปัญหาในการปรับ
 ตัว

๓. ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็กผลของการวิจัยนี้ปรากฏว่า
 เด็กกระทำผิดจะมีความสัมพันธ์กับบิดามารดาดีกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด เด็กกระทำผิด
 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของครอบครัว และใช้เวลาพักผ่อน
 กับบิดามารดาดีกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด จะเห็นได้จากค่าของของ เด็กกระทำผิดจำนวน
 ร้อยละ ๕๒ กล่าวคือเมื่อครอบครัวจะทำอะไร สมาชิกไม่เคยร่วมกันวางแผนงานหรือ
 ปรึกษากันเลย แต่เด็กไม่กระทำผิดจะกล่าวเช่นนี้เพียงร้อยละ ๓๒ และในวันหยุด
 เด็กกระทำผิดจำนวนร้อยละ ๒ จะใช้เวลาพักผ่อนกับบิดามารดาบางครั้งและร้อยละ ๔๖
 ไม่เคยใช้เวลาพักผ่อนกับบิดามารดาเลย แตกต่างจากเด็กไม่กระทำผิดซึ่งใช้เวลาพักผ่อน
 กับบิดามารดามากกว่ากล่าวคือ ร้อยละ ๒๔ ของเด็กที่ไม่กระทำผิดจะใช้เวลาพักผ่อนกับ
 บิดามารดาบางครั้ง เพียงร้อยละ ๑๖ เท่านั้น ที่กล่าวว่าไม่เคยพักผ่อนกับบิดามารดาเลย
 เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ .๐๕ .๐๑

การที่เด็กไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เช่นนี้เป็นการขัดต่อหลักจิตวิทยาพัฒนาการ^{๑๑} เพราะเด็กเหล่านี้กำลังอยู่ในระยะวัยรุ่น มีอารมณ์รุนแรงคือแสดงความรู้สึกที่เปิดเผย ความชอบและไม่ชอบรุนแรงมาก เด็กมักไม่ยอมใครรงาย ๆ การที่มีคามารคาไม่เปิดโอกาสให้เด็กวัยนี้แสดงความคิดเห็นอาจทำให้เด็กเกิดอารมณ์เครียด และอาจหาทางระบายอารมณ์ด้วยการใช้วิธีการที่รุนแรง นิสัยที่เด็กที่ไม่กระทำผิดซึ่งมีความมารคาและเด็กเองมีโอกาสร่วมเวลาอยู่ร่วมกันปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมในครอบครัวมากกว่า ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นใจ และทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รู้สึกของถาวรซึ่งกันและกัน รู้สึกว่าบ้านเป็นสถานที่ให้ความสุขแก่ตนและไม่คิดไปหาความสนุกสนานนอกบ้าน นอกจากนั้นผลจากการวิจัยปรากฏว่าเด็กกระทำผิดจะมีความสัมพันธ์แนบกับมารคาน้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด จะเห็นได้จากค่าคอบของเด็กกระทำผิดจำนวนร้อยละ ๗๒ กล่าววาคนมีเวลาพูดคุยกับมารคา น้อยแต่เด็กที่ไม่กระทำผิดจะกล่าวเช่นนั้นเพียงร้อยละ ๔ เท่านั้น และเด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๐๑ เกี่ยวกับคำถามที่ว่า ต้องการจะมีเวลาพูดคุยกับมารคา มากกว่านี้หรือไม่ เด็กกระทำผิดส่วนมากต้องการเวลาพูดคุยกับมารคามากกว่านี้ ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดส่วนมากรู้สึกวาคนมีเวลาพูดคุยกับมารคาเพียงพอแล้ว

ข้อที่น่าสังเกตคือ มีเด็กกระทำผิดร้อยละ ๑๐ กล่าววาคนต้องการจะคุยกับมารคา ใทนน้อยกว่านี้ จากค่าคอบนี้ชี้ให้เห็นวาจะมีอะไรบางอย่างมาเป็อุปสรรคในการสนทนา ระหว่างมารคาและเด็ก เป็นคนวา มารคาและเด็กไม่มีความเข้าใจกันเพียงพอเมื่อเวลา ที่พูดคุยกันต่างก็ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล ดังนั้นจึงอาจขัดแย้งกันขึ้น หรืออาจจะเป็นไปได้ วามารคาคุยกับเด็กแต่เรื่องของมารคา แต่ไม่เคยคุยเกี่ยวกับเรื่องของเด็กเลย เหตุผล อื่นก็คือ ตามสภาพสังคมของเมืองไทย มารคามักปรับหนักกับบุตร เช่น ปรับทุกข์เรื่องธุรกิจ เรื่องของบิดาอันล้วนแต่เป็นเรื่องทำให้เด็กเกิดความไม่สบายใจ เหตุเหล่านี้จึงอาจทำให้ เด็กไม่ต้องการมารคา

สำหรับบิดานั้นเด็กทั้งที่กระทำผิดและไม่กระทำผิดสนิทสนมกว่ามารดา แต่เด็กกระทำผิดจะมีความสัมพันธ์กับบิดาน้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด เด็กกระทำผิดจำนวนร้อยละ ๗๐ กล่าวว่าคุณมีเวลาพูดคุยกับบิดาน้อยหรือไม่มีเวลาพูดคุยกันเลย ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดจะกล่าวเช่นเดียวกันมีจำนวนร้อยละ ๖๔ อย่างไรก็ตามเด็กทั้งที่กระทำผิดและไม่กระทำผิดส่วนมากต่างต้องการจะมีเวลาพูดคุยกับบิดามากกว่านี้ ผลที่ได้เป็นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Andry^{๖๒} ที่ว่าเด็กกระทำผิดกฎหมายส่วนมากมักจะประสบปัญหาในความสัมพันธ์กับบิดา คือบิดาของเด็กกระทำผิดไม่มีเวลาสนทนา เอามาใจใส่เด็กและทำกิจกรรมร่วมกัน และเด็กกระทำผิดกฎหมายส่วนมากอยากจะมีเวลาพูดคุยกับบิดาเพิ่มขึ้น

เกี่ยวกับสิทธิที่บิดามารดาให้แก่เด็ก ผลการวิจัยปรากฏว่า บิดามารดาเด็กกระทำผิดจะให้สิทธิเด็กน้อยกว่าบิดามารดาของเด็กที่ไม่กระทำผิด เด็กไม่กระทำผิดร้อยละ ๖๒ รู้สึกว่าสิทธิที่ตนได้รับจากบิดานั้นเหมาะสมแล้ว แต่เด็กกระทำผิดจะรู้สึกเช่นเดียวกันนี้น้อยกว่า มีจำนวนร้อยละ ๓๔ และเด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ฉะนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่าการที่บิดามารดาให้สิทธิเด็กน้อยเกินไปทำให้เด็กขาดประสบการณ์ในการตัดสินใจ และอาจถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย

เราจะเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็กมีความสำคัญมาก การที่เด็กจะมีพฤติกรรมเป็นที่พึงปรารถนาของสังคมหรือปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ก็จำเป็นจะต้องมีความสัมพันธ์อันดีทั้งกับบิดา และมารดา การขาดความสัมพันธ์อันดีมีส่วนสัมพันธ์กับปัญหาทางอารมณ์ของเด็ก ทำให้เกิดความคับข้องใจและแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของสังคม ดังนั้นบทบาทของบิดาจึงมีความสำคัญกับพฤติกรรมเด็กเช่นเดียวกับมารดา ดัง Andry^{๖๓} เน้นไว้ว่า การที่เด็กมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายเป็นเพราะขาด

^{๖๒}Andry, *op.cit.*, p. 58.

^{๖๓}Andry, *op.cit.*, p. 58.

ความสัมพันธ์กับบิดา การที่บิดาไม่ยอมรับและห่างเหินเด็กทำให้เด็กไม่ยกย่องนับถือ
บิดาหรืออยากเลียนแบบบิดาแต่ไปเลียนแบบคนอื่นแทน